

2023/0464(NLE)

12.1.2024

AJÁNLÁSTERVEZET

az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, és másrészt az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetének (AKCSÁSZ) tagjai közötti partnerségi megállapodás Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról
(COM(2023)0791 – C9-0000/2024 – 2023/0464(NLE))

Fejlesztési Bizottság

Előadó: Tomas Tobé

Az eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
- ***II Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
- ***III Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogszabálytervezetben javasolt jogalaptól függ.)

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE	5
INDOKOLÁS	6

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, és másrészt az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetének tagjai közötti partnerségi megállapodás Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2023)0791 – C9-0000/2024 – 2023/0464(NLE))

(Egyetértés)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2023)0791),
 - tekintettel az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetének tagjai közötti partnerségi megállapodásra (08372/2023),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával összhangban a Tanács által benyújtott, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0000/2024),
 - tekintettel az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, és másrészt az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetének tagjai közötti partnerségi megállapodás Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatra vonatkozó, (...)-i nem jogalkotási állásfoglalására,
 - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére és 114. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság ajánlására (A9-0000/2024),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok és az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezete tagjai kormányainak és parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

A 2000-ben 20 évre aláírt Cotonoui Megállapodás, amely az EU és az akkori afrikai, karibi és csendes-óceáni államok (AKCS-államok) közötti kapcsolatokat szabályozza, 2020 februárjában járt volna le. Bár a megállapodást felváltó megállapodásra irányuló tárgyalások 2020 decemberében lezárultak, aláírására ismételt késedelmek miatt csak 2023. november 15-én került sor Szamoában.

A Szamoai Megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) 2024 januárjában lépett ideiglenesen hatályba, ami nagyon üdvözlendő, mivel ez az új megállapodás megerősített, korszerűsített és ambiciózusabb együttműködési keretet biztosít, amely túlmutat a hagyományos fejlesztési együttműködésen. A megállapodás a fontos vívmányokon alapul, és olyan rugalmas keretet teremt, amely egyrészt az összes félre vonatkozó közös alapvetésre, másrészt az afrikai, a karibi és a csendes-óceáni országokra vonatkozó, testre szabott regionális jegyzőkönyvekre épül. Ezenkívül az új partnerség több nemzetközi megállapodásra is épít, és az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjét, valamint az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodást átfogó irányadó keretként nevezi meg.

A Szamoai Megállapodás a következő hat közös prioritáson alapul: emberi jogok, demokrácia és kormányzás; humán és társadalmi fejlődés; inkluzív, fenntartható gazdasági növekedés és fejlődés; környezeti fenntarthatóság és éghajlatváltozás; migráció és mobilitás. Az új partnerségi megállapodás nagyobb teret nyújt a párbeszédre, és az előadó üdvözli a globális szövetségekre és nemzetközi együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket, amelyekben mindkét fél hangsúlyozza elkötelezettségét a szabályokon alapuló nemzetközi rend, valamint a nemzetközi párbeszéd előmozdítása és a többoldalú megoldásokra való törekvés iránt a globális fellépés előmozdítása érdekében.

Az előadó hangsúlyozza, hogy fontos biztosítani a fejlesztés hatékonyságát és eredményeit, és üdvözli, hogy a megállapodás elismeri: az együttműködés eszközeit diverzifikálni kell, és azoknak szakpolitikák és jogi eszközök egész sorát kell magukban foglalniuk, valamennyi rendelkezésre álló forrást és szereplőt mozgósítva. A megállapodás végrehajtását azonban érdemi költségvetéssel kell támogatni a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) keretében, és erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy az elkövetkező években fenntartsák az AKCS-partnerországoknak nyújtott támogatás szintjét.

Szoros összekötő kapcsokat kell kialakítani a Szamoai Megállapodás és a 2021 decemberében elindított Global Gateway kezdeményezés között is. Tekintettel az igények nagyságrendjére és a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend teljesítéséhez szükséges beruházások szintjére, az előadó úgy véli, hogy alapvető fontosságú a fejlesztésfinanszírozás egyéb formáinak mozgósítása, amelyeket össze kell hangolni a fejlesztéspolitikai célkitűzésekkel.

Az előadó hangsúlyozza a parlamenti diplomácia fontosságát az EU és az AKCSÁSZ közötti politikai párbeszéd megerősítésében. A megállapodás minden szintjén biztosítani kell a demokratikus elszámoltathatóságot, és e tekintetben fontos szerepet játszik az AKCSÁSZ–EU Közös Parlamenti Közgyűlés és a három új regionális közgyűlés.

A Szamoai Megállapodás elismeri, hogy az érdekelt felekkel, nevezetesen a helyi hatóságokkal, a civil társadalommal és a magánszektor képviselőivel való együttműködés a megalapozott döntéshozatal és e partnerségi célkitűzések elősegítésének szerves részét képezi. Az előadó ezért felszólít egy nyílt és átlátható strukturált együttműködési mechanizmus gyors létrehozására annak biztosítása érdekében, hogy az érdekelt felek hatékonyan részt vehessenek a megállapodás végrehajtási szakaszában.

Az EUMSZ 218. cikkének (6) bekezdésével összhangban az Európai Parlament egyetértésére van szükség a megállapodás megkötésére vonatkozó tanácsi határozat elfogadásához.

A fentiek fényében az előadó azt ajánlja a Parlamentnek, hogy adja egyetértését a megállapodás megkötéséhez.